

Wszystko, co powinniśmy wiedzieć o opłacie produktowej

Opłata produktowa ma zmotywować przedsiębiorców do zapewniania recyklingu i odzysku¹ odpadów opakowaniowych i użytkowych, dlatego jest ważnym elementem systemu gospodarowania odpadami. Przyczynia się w ten sposób do ograniczania ich ilości, a tym samym – poprawy stanu środowiska naturalnego. Pamiętając o zasadach zrównoważonego rozwoju, w tym o konieczności racjonalnego wykorzystania surowców, warto dowiedzieć się więcej na temat opłaty produktowej.

ODPADY OPAKOWANIOWE - odpady powstające z opakowań		ODPADY POUŻYTKOWE - odpady powstające z olejów i opon	
			

Kto powinien wnieść opłatę produktową?

Opłata produktowa dotyczy wyłącznie przedsiębiorców², którzy wprowadzają na rynek krajowy produkty w opakowaniach z tworzyw sztucznych, aluminium, stali (w tym blachy stalowej), papieru i tektury, szkła gospodarczego (poza ampułkami) oraz drewna, a także produkty takie jak oleje i opony. Ich zobowiązania związane z tą opłatą szczegółowo opisuje ustawa o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej.³

Kluczowe znaczenie dla prawidłowej realizacji obowiązków wynikających z tej ustawy ma właściwa identyfikacja podmiotu wprowadzającego na rynek produkty lub produkty w opakowaniu. Podkreślić tu należy, że opłata produktowa dotyczy zarówno producentów, jak i importerów. Jedną z podstawowych kwestii jest założenie, że produkt lub produkt w opakowaniu uważa się za wprowadzony do obrotu tylko raz – jest to data wydania go z magazynu, by następnie ostatecznie wprowadzić do obrotu. W przypadku produktów importowanych liczy się data dopuszczenia do obrotu na terytorium kraju.

Ponadto za przedsiębiorcę podlegającego ustawie o opłacie produktowej uznaje się podmiot, który zlecił wytworzenie produktu lub produktu w opakowaniu

i opatrzył je własnym oznaczeniem. Ustawa dotyczy też przedsiębiorców prowadzących jednostki handlu detalicznego i sprzedających tam produk-

Jak naliczyć opłatę produktową?

Opłata produktowa to opłata za niewykonany odzysk i niewykonany recykling. Masę odpadów poddanych odzyskowi i recyklingowi uznaje się na podstawie dokumentów określonych w ustawie.

Opłatę produktową oblicza się według wzoru:

$$\text{za niewykonany recykling: } R = M * [(PR - O)/100]*S$$

$$\text{za niewykonany odzysk: } OD = [(M1*S + M2*S + \dots + M3*S)/MC]*(PO*MC-MOD)$$

gdzie:

R – wysokość należnej opłaty produktowej z tytułu niewykonania obowiązku recyklingu w zł
 OD – wysokość należnej opłaty produktowej z tytułu niewykonania obowiązku odzysku w zł
 M (M1, M2...) – masa w kg opakowań wprowadzonych przez przedsiębiorcę w roku sprawozdawczym

PR – wyrażony w % wymagany w danym roku poziom recyklingu

PO – wyrażony w % wymagany w danym roku poziom odzysku

S – stawka jednostkowa opłaty produktowej w zł za kg wymagana w danym roku dla określonego rodzaju opakowania

MC – masa całkowita w kg opakowań wprowadzonych przez przedsiębiorcę w roku sprawozdawczym

MOD – masa całkowita w kg opakowań poddanych odzyskowi w roku sprawozdawczym.

¹ Czym się różni odzysk od recyklingu odpadów? Dzięki odzyskowi odpadów mogą one być ponownie wykorzystane w całości lub części – odzyskuje się w ten sposób substancje, materiały lub energię, nie stwarzając zagrożenia dla ludzi i środowiska. Natomiast recykling odpadów polega na powtórnym przetwarzaniu substancji lub materiałów z odpadów w procesie produkcyjnym. Uzyskuje się w ten sposób substancje bądź materiały o przeznaczeniu pierwotnym lub innym.

² W rozumieniu przepisów Ustawy z 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2013 r., poz. 672, z późn.zm.).

³ Ustawa z 11 maja 2011 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej (Dz. U. z 2007 r., Nr 90, poz. 607, z późn. zm.).

ty pakowane (przy spełnieniu założeń dotyczących powierzchni zawartych w art. 1 ust. 2 ustawy o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej). Są to m.in. sieci handlowe pakujące towary w opakowania zbiorcze, by przekazać je następnie klientowi (np. torby foliowe) oraz przedsiębiorcy, których oznaczenie widnieje po hasle „wyprodukowano dla”.

odpadów opakowaniowych i użytko-
wych. Przedsiębiorca może realizować te obowiązki samodzielnie (tj. poprzez przekazanie odpadów recyklerowi) lub za pośrednictwem tzw. organizacji odzysku, które przejmują od przedsiębiorców wprowadzających na polski rynek produkty w opakowaniach obowiązek odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych. W przypadku samodzielnej realizacji, podmiot ma obowiązek przedłożenia marszałkowi województwa roz-

przejął obowiązki. Należy również zwrócić uwagę, że ustawa nakłada na przedsiębiorcę obowiązek prowadzenia ewidencji masy oraz rodzaju opakowań i produktów wprowadzanych na rynek krajowy.

Wymagane dokumenty

Od 1 stycznia 2014 r. znacznie poszerzą się kompetencje organów samorządowych w zakresie identyfikacji, weryfikacji oraz

Dokumenty potwierdzające wykonanie odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych	
do końca 2013 r. (zgodnie z ustawą o opłacie produktowej)	od 2014 r. (zgodnie z ustawą o gospodarce opakowaniami)
Dokument potwierdzający odzysk (DPO)	Dokument potwierdzający inny niż recykling proces odzysku (DPO)
Dokument potwierdzający recykling (DPR)	Dokument potwierdzający recykling (DPR)
Faktura poświadczająca wywóz odpadów za granicę w celu poddania ich odzyskowi i/lub recyklingowi w instalacjach spełniających normy krajowe	Dokument potwierdzający eksport lub wewnątrzwspólnotową dostawę odpadów opakowaniowych w celu poddania ich recyklingowi (EDPR)
Oświadczenie o przekazaniu odpadów osobie fizycznej w celu ich termicznego przekształcenia – potwierdza wyłącznie odzysk dla odpadów z papieru i tektury oraz drewna	Dokument potwierdzający eksport lub wewnątrzwspólnotową dostawę odpadów opakowaniowych w celu poddania ich innemu niż recykling procesowi odzysku (EDPR)

Jakie obowiązki narzuca ustawa o opłacie produktowej?

Podstawowy obowiązek, jaki nakłada na przedsiębiorców ustawa o opłacie produktowej, to konieczność zapewnienia odzysku, a w szczególności recyklingu

nego sprawozdania o wysokości należnej opłaty produktowej (OŚ-OP1) w terminie do 30 marca roku następnego. W sytuacji, gdy obowiązki realizowane są za pośrednictwem organizacji odzysku – sprawozdanie OŚ-OP1 przedkłada organizacja, załączając listę przedsiębiorców, od których

kontroli podmiotów gospodarczych, które są częścią systemu gospodarowania opakowaniami i odpadami opakowaniowymi. Przypominamy, że na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie www.mazovia.pl (w zakładce „Ekologia i środowisko”) dostępne są aktywne formularze opłatowe, wzory sprawozdań oraz stawki opłat. W razie wątpliwości prosimy o kontakt:

- telefoniczny pod nr 22 597 92 00 (faks 22 597 96 29)
- za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres oplaty.srodowisko@mazovia.pl
- osobisty w siedzibie Departamentu Opłat Środowiskowych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie, ul. Skoczylasa 4.

W kolejnym numerze przedstawimy zagadnienia dotyczące opłat wynikających z wprowadzania do obrotu baterii i akumulatorów.

Opracowała Aleksandra Gembora
Departament Opłat Środowiskowych UMWM

Od 1 stycznia 2014 r. wejdzie w życie ustawa o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniami⁴, która wprowadzi zmiany związane z opłatą produktową. Do najistotniejszych z nich należą:

- sprawozdania OŚ-OP1 należy składać w terminie do 15 marca następnego roku,
- konieczność uwzględnienia przy naliczeniu opłaty produktowej dodatkowo opłaty za niewykonany recykling dla wszystkich opakowań razem,
- konieczność prowadzenia publicznych kampanii edukacyjnych przez przedsiębiorców wprowadzających produkty w opakowaniach (obowiązek może być przekazany organizacji odzysku),
- brak możliwości przekazania organizacji odzysku obowiązku zapewnienia odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych z grupy wielomateriałowych oraz po środkach niebezpiecznych, w tym po środkach ochrony roślin,
- możliwość zawierania porozumień między marszałkiem województwa a grupami przedsiębiorców wprowadzających produkty w opakowaniach wielomateriałowych oraz po środkach niebezpiecznych, w tym po środkach ochrony roślin, w zakresie utworzenia i utrzymania systemu zbierania, transportu, odzysku lub unieszkodliwiania odpadów opakowaniowych,
- konieczność dokonywania przez marszałka województwa co najmniej raz na 3 lata kontroli przedsiębiorców prowadzących recykling lub inny niż recykling proces odzysku odpadów opakowaniowych oraz eksportujących odpady opakowaniowe, a także przedsiębiorców dokonujących wewnątrzwspólnotowej dostawy odpadów opakowaniowych.

⁴ Ustawa z 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniami (Dz. U. z 2013 r., poz. 888)